

На основу члана 22. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, број 15/16), члана 56. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 91/10 – исправка и 14/16) и члана 11. Уредбе о проглашењу Парка природе „Златибор” („Службени гласник РС”, број 91/17),

Надзорни одбор Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме”, на седници одржаној 5. априла 2018. године, доноси

ПРАВИЛНИК

о унутрашњем реду и чуварској служби Парка природе „Златибор”

„Службени гласник РС”, број 53 од 11. јула 2018.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником регулишу се унутрашњи ред, организација, начин рада и опрема чуварске службе и основна правила организације противпожарне заштите Парка природе „Златибор” (у даљем тексту: Парк природе), односно ближе прописују правила из чл. 35. и 56. Закона о заштити природе (у даљем тексту: Закон) по којима се на подручју Парка природе спроводе режими заштите утврђени чл. 5, 6, 7. и 8. Уредбе о проглашењу Парка природе „Златибор” (у даљем тексту: Уредба).

Члан 2.

Одредбе овог правилника односе се на кориснике заштићеног подручја у смислу члана 4. тачка 37. Закона (у даљем тексту: корисник), односно на лица која имају пребивалиште или боравиште на подручју Парка природе, власнике земљишта и других непокретности, правна и физичка лица и предузетнике који коришћењем непокретности, природних вредности и добара и на други начин обављају делатност или врше послове на подручју Парка природе, као и на посетиоце Парка природе.

Посетилац Парка природе је лице које из научних, образовних, рекреативних, туристичких, спортских и културних потреба и разлога борави на подручју Парка природе краће од 15 дана, као и лице у транзиту кроз подручје Парка природе (у даљем тексту: посетилац).

Члан 3.

Управљање Парком природе, Уредбом, је поверено Јавном предузећу за газдовање шумама „Србијашуме”, Београд (у даљем тексту: управљач).

Послове управљања непосредно врши Радна јединица „Парк природе Златибор”, Ужице.

Члан 4.

Корисници и посетиоци дужни су да се придржавају одредаба овог правилника, упутстава са информативних табли и других ознака, као и упутстава или налога чувара Парка природе и других овлашћених лица управљача.

У планирању и предузимању радова и активности на подручју Парка природе, корисници и посетиоци дужни су да поштују: Закон, Уредбу и План управљања Парка природе.

Члан 5.

За коришћење Парка природе и услуга управљача, корисник и посетилац плаћају накнаду управљачу, у складу са одредбама члана 70. Закона.

Висину, начин обрачуна и наплате накнаде управљач прописује посебним актом, уз сагласност надлежног министарства (у даљем тексту: Министарство) на основу члана 14. Уредбе.

Члан 6.

Унутрашњи ред Парка природе управљач обезбеђује организовањем чуварске службе, сарадњом са локалним становништвом, јавним предузећима и другим привредним субјектима, установама и удружењима грађана, као и сарадњом са органима државне управе и локалне самоуправе.

II. КРЕТАЊЕ И БОРАВАК ПОСЕТИЛАЦА

Члан 7.

Улазак у Парк природе је слободан и без ограничења осим на територији где је предвиђен режим I степен заштите где је забрањена слободна, неконтролисана посета и обилазак ван постојећих путева и посебно уређених стаза. Такође у оквиру режима II степена заштите кретање се ограничава на контролисану посету у образовне, рекреативне и опште културне сврхе.

Улазак у Парк природе моторним возилом може се забранити или ограничити, у складу са посебним прописом, ако се ради о транспорту опасних материја. Забрањено је кретање моторних возила ван постојећих путева.

Управљач може краткотрајно заустављати моторна возила на уласку у Парк природе уколико на јавном путу заснује улазну станицу у складу са чланом 68. ст. 3. 4. и 5. Закона.

Начин заснивања и рада улазних станица управљач ће прописати посебним актом, у складу са Законом.

Члан 8.

Боравак на подручју Парка природе је слободан и без ограничења осим на местима, у време и на начин утврђеним овим правилником.

Забрањен је улазак односно приступ без одобрења управљача или пратње чувара Парка природе на површине односно места на којима је Уредбом утврђен режим заштите I степена.

Када се ради о хитној интервенцији у случају пожара, елементарне непогоде или удеса или наменском коришћењу постојећих шумских и других службених путева, одобрење или пратња из става 2. овог члана не мора се прибавити, односно обезбедити, већ се те активности пријављују управљачу.

Члан 9.

Површине, места и објекти из члана 8. овог правилника су нарочито:

1. површине на којима је Уредбом утврђен режим заштите I степена:

– „Виогор” површине 149,94 ха (100% у државној својини), општина Чајетина (КО Семегњево) и град Ужице (КО Мокра Гора);

– „Црни Рзав”, површине 374,96 ха (100% у државној својини), општина Чајетина (КО Јабланица и КО Бранешци);

– „Клисура Увца”, површине 1.121,10 ха (100% у државној својини), локалитет „За” површине 129,01 ха, локалитет „36” површине 75,49 ха и локалитет „3в” површине 916,59 ха, општине: Чајетина (КО Јабланица, КО Доброселица и КО Стубло) и Прибој (КО Рача и КО Кратово);

– „Клисура Гриже” површине 222,83 ха (100% у државној својини), општина Чајетина (КО Стубло и КО Доброселица);

2. станишта од приоритетног значаја за заштиту односно места од посебног значаја за очување строго заштићених врста (тресаве, високопланински пашњаци, стеновити одсеци и сипари и друго);

3. површине, места и објекти за реинтродукцију биљних и животињских врста и прихрану птица и других животиња;

4. простор око стабала дрвећа и других локација на којима се налазе гнезда значајних врста птица полупречника 50 метара, где се забрањује приступ у репродукционом периоду;

5. спелеолошки објекти.

Површине, места и објекте из става 1. овог члана управљач ће означити на видљив и јасан начин.

Члан 10.

Кретање, заустављање и паркирање моторних возила односно возила на моторни погон на путевима и приступ одређеним местима и објектима на подручју Парка природе могу се, на основу договора са управљачима тих путева и органом надлежним за безбедност саобраћаја на путевима, регулисати, односно забранити или ограничити за све или одређене категорије учесника у саобраћају.

О режиму саобраћаја из става 1. овог члана јавност и учесници у саобраћају обавештавају се на погодан начин, а деонице путева и места у Парку природе на којима није дозвољено кретање, заустављање или паркирање моторних возила видно се обележавају.

Забрањена је употреба возила на путевима супротно обавештењу и ознакама из става 2. овог члана.

На акумулацијама које служе за водоснабдевање забрањено је коришћење пловила са моторима са унутрашњим сагоревањем.

Члан 11.

Камповање и логоровање ван грађевинских парцела и окућница сталних домаћинстава, породичних објеката за одмор и туристичко-угоститељских објеката допуштено је једино на местима посебно одређеним Планом управљања или просторним планом и уређеним за те намене.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, камповање или логоровање може се организовати уз пратњу чувара или одобрење управљача на другом месту, у кратком трајању и за мањи број лица, а за потребе истраживачког рада и екотуризма.

Ложење ватре на отвореном огњишту, изван места одређених за камповање и логоровање, дозвољено је само на посебно уређеним и обележеним ложиштима, уз пријаву чуварској служби Парка природе.

Забрањено је камповање, логоровање и ложење ватре супротно одредбама ст. 1, 2. и 3. овог члана.

Члан 12.

Власници и корисници земљишта и других непокретности дужни су да допусте приступ и пролаз чуварима и другим овлашћеним лицима управљача у вршењу службених радњи, као и лицима која са одобрењем управљача обављају истраживачке и друге активности у Парку природе.

Забрањено је спречавање или ометање чувара и других овлашћених лица у вршењу радњи и активности из става 1. овог члана.

III. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ВРЕДНОСТИ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 13.

Корисници и посетиоци дужни су да примењују мере заштите природних, културних и других вредности и животне средине у складу са одредбама Закона о заштити природе, Уредбе о проглашењу Парка природе „Златибор“, других закона и подзаконских аката као и овог правилника.

Члан 14.

Биљке и гљиве које живе у слободној природи на подручју Парка природе „Златибор“ а којима је, Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16, 98/16 – у даљем тексту Правилник о дивљим врстама), утврђен статус строго заштићених врста, није дозвољено сећи, кидати, ломити, чупати, сакупљати њихово семе и плодове, или их на други начин оштећивати и уништавати.

Животиње које живе, повремено или сезонски бораве у слободној природи на подручју Парка природе, а којима је Правилником о дивљим врстама, утврђен статус строго заштићених врста, није дозвољено растеривати, узнемиравати, хватати, убијати и рањавати, нехотично и намерно тровати, сакупљати јаја (чак и празна) и друге развојне облике, уништавати и оштећивати гнезда и остала места и објекте на којима се те животиње размножавају, одгајају младунце, склањају, бораве и хране.

Лице које на подручју Парка природе нађе повређену или мртву заштићену дивљу животињу утврђену Правилником о дивљим врстама, дужно је да без одлагања то пријави чувару или другом овлашћеном лицу управљача.

Лице из става 3. овог члана и управљач могу се договорити да управљач преузме обавезе, које се односе на нађене дивље животиње, утврђене одредбама члана 93. Закона, односно да обавести најближу ветеринарску организацију и Министарство, о чему управљач саставља записник и води евиденцију.

Забрањено је поступање са строго заштићеним врстама дивљих биљака, животиња и гљива супротно одредбама ст. 1. 2. и 3. овог члана.

Члан 15.

Дивље врсте биљака, гљива, лишајева и животиња које су утврђене Уредбом о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС“, бр. 31/05, 45/05 – исправка, 22/07, 38/08, 09/10 и 69/11) могу се сакупљати на подручју Парка природе, на начин и под условима утврђеним наведеном уредбом.

Лица која врше сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана на подручју Парка природе дужна су да чувару Парка природе (у даљем тексту: Чувар) или другом овлашћеном лицу управљача пријаве дневне количине и врсте сакупљене флоре и фауне.

Сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана није дозвољено на површинама на којима је Уредбом утврђен режим заштите I.

За сакупљање дивље флоре и фауне на површинама и местима која су утврђена чланом 9. тач. 2, 3. и 4. овог правилника, у шумама и шумском земљишту, у јавној својини на коме је Уредбом утврђен режим заштите II степена потребно је прибавити одобрење управљача.

Забрањено је сакупљање дивље флоре и фауне супротно одредбама ст. 1, 2, 3. и 4. овог члана.

Члан 16.

Врсте дивље флоре и фауне чије је коришћење и заштита регулисано прописима из области шумарства, пољопривреде, водопривреде, ловства и рибарства могу се на подручју Парка природе користити на начин и под условима који проистичу из тих прописа, планских докумената корисника, Уредбе о проглашењу Парка природе и овог правилника.

За приступ и боравак на местима у Парку природе која су утврђена одредбама члана 9. тач. 2, 3. и 4. овог правилника, ради коришћења дивље флоре и фауне у оквиру дозвољених активности шумарства, пољопривреде, лова и риболова, потребно је прибавити одобрење управљача.

Лов, односно приступ и боравак лица са оружјем и псима на местима из става 2. овог члана није дозвољен.

Члан 17.

Забрањено је без одобрења управљача остављати угинуле, заклане и убијене животиње и њихове делове, кланички отпад и месне прерађевине на местима уређеним као хранилишта некрофагих врста птица и сисара месоједа.

Члан 18.

На подручју Парка природе забрањено је уношење, односно садња, засејавање и насељавање алохтоних дивљих врста биљака и животиња.

На подручју Парка природе обавезни су контрола и сузбијање врста биљака и животиња које је Министарство прогласило за инвазивне.

Забрањено је поступање са алохтоним и инвазивним врстама биљака и животиња супротно одредбама ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 19.

Управљач ће на погодан начин јавно приказати и учинити доступним корисницима и посетиоцима спискове врста дивље флоре и фауне из чл. 14, 15. и 16. овог правилника са информацијама од значаја за њихово препознавање, заштиту и режим коришћења.

Члан 20.

Забрањено је, сходно члану 98. Закона, узимати из природе геолошка и палеонтолошка документа односно фосиле, минерале и кристале, који су проглашени заштићеним природним добрима или се налазе на објекту геонаслеђа и заштићеном налазишту.

Налазач геолошких и палеонтолошких докумената из става 1. овог члана која би могла представљати заштићену природну вредност, дужан је да исте пријави Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

Налазач и управљач могу се споразумети да управљач изврши пријаву и предузме мере из става 2. овог члана уместо налазака.

Забрањено је, сходно члану 25. Закона, оштећивање, уништавање, изношење и присвајање примерака биљака и животиња, минерала, бигра (сиге), кристалних творевина, фосилних остатака и артефаката из пећина и крашких јама, растурање и изношење гуана, остављање отпадака, употреба материја којима се могу загадити воде, исписивање графита и ложење ватре у тим објектима.

У циљу научног и стручног истраживања, образовања, излагања изложбама и заштите и уређења спелеолошких објеката може се допустити узимање и изношење предмета из става 1. овог члана, односно вршење мањих промена на деловима пећинских улаза и канала, у складу са одредбама чл. 97, 98. и 99. Закона уз одобрење Министарства као и уз одобрење управљача.

Члан 21.

Забрањено је оштећивати и уништавати предмете и објекте који имају културно-историјску вредност, односно својство или статус евидентираног или утврђеног културног добра.

Забрањени су разградња и други видови оштећивања или уништавања објеката који представљају истакнуте примере народног градитељства.

Забрањено је раскопавање места на којима су констатовани или основано претпостављени археолошки налази, као и њихово заузеће изградњом објеката и другим радовима.

Управљач ће у сарадњи са надлежним институцијама за истраживање и заштиту културних добара, археолошког и етнографског блага сачинити попис предмета, објеката и места из ст. 1, 2. и 3. овог члана на подручју Парка природе.

Управљач ће на видан и погодан начин обележити објекте и места са културно-историјским вредностима на подручју Парка природе.

Члан 22.

Забрањено је обављати радове и друге активности којима се могу изазвати неповољне промене животне средине, односно загадити тле, вода и ваздух, стварати прекомерна бука и индуковати зрачење штетно по људе и живи свет, а сходно прописима који регулишу област заштите животне средине.

У складу са чланом 57. Закона, за радове и активности, односно пројекте са могућим значајним утицајем на животну средину спроводи се поступак процене утицаја на животну средину или се без израде студије процене утицаја поступа по акту о условима и мерама заштите природе који издаје Завод за заштиту природе Србије (у даљем тексту: Завод).

Носилац пројекта дужан је да планиране радове и активности из става 2. овог члана писмено пријави управљачу.

IV. ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Члан 23.

Пољопривредна делатност, односно обрада земљишта и гајење ратарских и воћарских култура, крмог и индустријског биља, гајење стоке, живине и пчела и примарна прерада пољопривредних производа врши се у складу са прописима који регулишу област пољопривреде, ветерине, заштите биља и фито-санитарне заштите, Уредбом и овим правилником.

На подручју Парка природе није допуштено преоравати природне ливаде и пашњаке ради заснивања ораница или обрађивати земљиште на терену са стрмим нагибом на такав начин који може изазвати спирање и одношење тла или смањење његове плодности.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена није допуштено обављати пољопривредну делатност, односно обрађивати земљиште, косити траву и напасати стоку.

На површинама са режимима заштите II и III степена пољопривредна делатност је допуштена уколико испуњава услове заштите природе и животне средине.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, забрањена је изградња, рад као и активности на објектима за гајење стоке и живине, а регулисано је Уредбом о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12).

Објекти за одлагање стајског и другог органског ђубрива морају задовољавати прописе и стандарде заштите животне средине и санитарне заштите изворишта за снабдевање водом за пиће.

Није допуштено спаљивање органских остатака после жетве усева док се ватра евентуално може користити за уништавање корова и отпадака на малим површинама и у строго контролисаним условима, у складу са прописима који регулишу заштиту од пожара и уз пријаву тих радова управљачу.

Забрањено је обављати пољопривредну делатност супротно одредбама овог члана.

Члан 24.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена, дозвољена је примена хемијских и других средстава у пољопривреди, на начин, односно са врстама и количинама тих средстава, и у време, у складу са одредбама Закона о средствима за заштиту биља, Закона о здрављу биља („Службени гласник РС”, број 41/09) и других прописа из области пољопривреде, вода и хемикалија али уз сагласност Министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Управљач ће одговарајућим мерама и активностима подстицати пољопривреднике на што мању употребу хемијских средстава на подручју Парка природе и помагати прелазак на органску пољопривредну производњу.

Члан 25.

Гајење, заштита и коришћење шума врши се у складу са одредбама Закона о шумама и прописима донетим на основу тог закона, одредбама чл. 18. и 35. Закона о заштити природе, одредбама Уредбе о заштити Парка природе „Златибор” и одредбама овог правилника.

Газдовање шумама у државној својини спроводи се према основама газдовања, годишњим плановима газдовања шумама и извођачким пројектима.

Газдовање шумама сопственика за које се не доносе основе газдовања врши се на основу привременог програма газдовања.

На подручју Парка природе, управљач је корисник шума у државној својини којима газдују, и то:

- Шумско газдинство „Ужице” из Ужица у оквиру:
- ГЈ Муртеница;
- ГЈ Борова Глава;
- ГЈ Торник;
- ГЈ Чавловац;
- ГЈ Семегњевска Гора;
- ГЈ Мокра Гора – Пањак;
- Шумско газдинство „Пријеполје” из Пријеполје у оквиру:
- ГЈ Црни Врх – Гола брда;
- ГЈ Јасеново – Божетићи;
- ГЈ Црни Врх – Љесковац.

Члан 26.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, забрањено је пустошење и крчење шума, као и чиста сеча шума, која није планирана као редован вид обнављања шума, сеча појединачних старих стабала, импозантних дендрометријских карактеристика значајних за очување биодиверзитета и културног наслеђа. Забрањено је уклањање аутохтоне вегетације и уношење инвазивних алохтоних врста.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, поред радова који су забрањени у III степену забрањена је и сеча стабала мунике, као и уништавање подмлатка, постављање табли и других обавештења на стаблима.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена спроводи се строга заштита, којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине.

Приликом уклањања стабала испод далековаода или у непосредној близини далековаода неопходно је да извођач радова са прибављеним условима Завода за заштиту природе, обавести управљача минимум 24 часа пре почетка радова.

Члан 27.

Коришћење, заштита и уређење вода и заштита од штетног дејства вода врше се у складу са одредбама Закона о водама („Службени гласник РС”, број 31/10), Закона о заштити и одрживом коришћењу рибе и фонда („Службени гласник РС”, број 36/09), подзаконских аката, Уредбе и овог правилника.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, осим забрана радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе, забрањује се и слободно испуштање отпадних и загађујућих вода у водотоке. Такође забрањује се риболов речног и поточног рака. Радови се ограничавају на изградњу минихидроелектрана снаге максимално до 30 MW, изузимајући водотоке са изразито клисурастим и кањонским долинама (Доброселичка река, Рибница, Јабланица). Радови се ограничавају и на риболов у складу са прописима о заштити и одрживом коришћењу рибе и фонда.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, осим забрана радова и активности које су прописане у III степену заштите забрањује се и првредни риболов, превођење вода и измена хидродинамичких карактеристика и режима потока и река, као и сви други радови и интервенције које могу утицати на измену хидролошког режима подземних и површинских вода. Забрањује се изградња хидротехничких објеката (брана – акумулација), преграђивање и регулација водотока, као и изградња хидроелектрана на водотоцима или њиховим деловима који су клисурастог или кањонског типа, или им акумулације залазе у клисурасте и кањонске делове водотока. Забрањена је промена намене водног земљишта, изградња септичких јама пропусног типа као и испуштање отпадних и осочних вода у водоток и земљиште. Није допуштено предузимање радњи и активности које би уништиле, измениле или нарушиле геоморфолошке карактеристике Гостиљског водопада и водопада Скаваца. Забрањен је сваки вид риболова у изворишним деловима Катушнице, на читавом току Љубишнице, Беле реке, Доброселичке реке и на току реке Увац у границама заштићеног подручја, изузев риболова у научно-истраживачке сврхе. Забрањује се риболов речног и поточног рака, као и риболов на лињака и вијуницу.

Забрањене су све радње и активности којима се угрожава фауна риба и ремети њихов мрест, раст, исхрана и кретање.

За каптирање извора и одвођење воде и друге хидротехничке радове на подручју Парка природе, као и за радове на водном земљишту риболовних вода, Осим водних аката потребно је прибавити акт о условима заштите природе који издаје Завод.

Члан 28.

Планови управљања водама усклађују се са Уредбом и Планом управљања Парка природе.

Управљач и Јавно предузеће „Србијаводе“ сарађују у стварима од заједничког интереса за управљање Парком природе и водним подручјима, посебно на усклађивању докумената из става 1. овог члана.

Јавно предузеће „Србијаводе“, у обавези је да, на захтев управљача, управљачу стави на увид податке из регистра заштићених области и катастра водних објеката и друге податке од интереса за заштиту и коришћење вода на подручју Парка природе које води у складу са законом.

Члан 29.

Експлоатација минералних сировина врши се у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС”, бр. 44/95, 101/05 – други закон, 85/05 – други закон, 34/06 и 88/11), прописима донетим на основу тог закона, Уредбом и овим правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањени су сви облици коришћења минералних сировина.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањена је површинска експлоатација минералних сировина, тресета и материјала речних корита и језера, као и изградња рударских објеката.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањена је експлоатација минералних сировина у зонама непосредне и уже заштите изворишта водоснабдевања, на подручјима или у близини подручја намењеног туризму, на подручју или у близини заштићене околине непокретних кутурних добара.

V. ЛОВ И РИБОЛОВ

Члан 30.

Активности лова на подручју Парка природе обављају се у складу са одредбама Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10), Закона о заштити природе, Уредбе о заштити Парка природе „Златибор”, подзаконских аката и овог правилника.

Газдовање ловиштима на подручју Парка природе врши се на основу ловних основа и годишњих програма газдовања ловиштима.

На подручју Парка природе, управљач односно Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме” је корисник Ловишта „Торник–Чавловац” и ловишта „Шарган” у Шумском газдинству „Ужице” из Ужица као и ловиште „Црни Врх – Љесковац” у Шумском газдинству „Пријепоље” из Пријепоља. Поред ловишта којим управља Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме” на подручју Парка природе „Златибор” се налазе и ловишта „Златибор” којим газдује ловачко удружење „Златибор” из Чајетине као и ловиште „Златар” из Нове Вароши.

Планиране радове и активности односно извођење пројекта, носилац пројекта је дужан да писмено пријави управљачу Парка природе.

Управљач, односно корисници ловишта обавештавају Завод о донетим годишњим плановима газдовања ловиштима и пружају основне податке о планираним ловним активностима.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањене су све активности везане за ловство.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена лов се ограничава на санитарни лов.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена лов је дозвољен у складу са законом и планским документима корисника ловишта.

Члан 31.

Заштита и коришћење фауне риба на подручју Парка природе врши се у складу са одредбама Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, Закона о заштити природе, Уредбе о заштити Парка природе „Златибор”, подзаконских аката и овог правилника.

Риболовне воде на простору Парка природе припадају Рибарском подручју „Златибор“ (у даљем тексту: Рибарско подручје), на чије је проглашење Министарство заштите животне средине дало сагласност број 324-07-21/2017-03 од 17. јануара 2018. године.

Управљач односно Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ је корисник Рибарског подручја.

Члан 32.

На Рибарском подручју у III степену заштите забрањен је риболов речног и поточног рака. У оквиру III степена радови се ограничавају на риболов, у складу са прописима о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда.

У оквиру II степена заштите забрањен је привредни риболов, сваки вид риболова у изворишним деловима Катушнице, на читавом току Љубишнице, Беле реке, Доброселичке реке и на току реке Увац у границама заштићеног подручја, изузев риболова у научно-истраживачке сврхе. Забрањен је риболов речног и поточног рака, као и риболов на лињак и вијуницу. Забрањене су све радње и активности којима се угрожава фауна риба и ремети њихов мрест, раст, исхрана и кретање.

У оквиру I степена заштите радови се ограничавају на научно-истраживачки риболов.

На Рибарском подручју могу се организовати такмичења у спортском риболову, у складу са законом и уз одобрење управљача.

Члан 33.

На риболовним водама Рибарског подручја утврђују се режими риболова и период ловостаја у складу са прописима који уређују заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда.

Управљач може, на основу указане потребе и дозволе Министарства, и у складу са програмом управљања Рибарским подручјем, изменити, односно поштрити режим риболова и другачије одредити период ловостаја за одређене врсте риба.

Управљач ће сваке године, после доношења годишњег програма управљања рибарским подручјем, на подесан начин учинити доступним заинтересованим риболовцима режим риболова и период ловостаја за ту годину и друге информације од значаја за заштиту и коришћење риболовних вода.

Члан 34.

Управљач, у складу са законом, издаје односно продаје годишње, вишедневне и дневне дозволе за рекреативни риболов.

VI. СПОРТ, РЕКРЕАЦИЈА И ТУРИЗАМ

Члан 35.

На подручју Парка природе могу се организовати манифестације, спортска такмичења и активности на води и снегу, у рођењу, риболову, планинарству, алпинизму и спелеологији, бициклизму, аутомобилизму, параглајдингу, скијању, санкању, сноуборду и другим областима уколико се тим активностима не оштећују или угрожавају природне вредности и квалитет животне средине.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, као и на другим утврђеним и обележеним местима од стране управљача забрањене су све спортске активности.

За такмичења из става 1. организатор прибавља одобрење управљача и плаћа накнаду у складу са општим актом који доноси управљач.

Организатор је дужан да такмичење пријави управљачу најмање 30 дана пре дана планираног за његов почетак.

За планиране спортске активности код којих се основано претпоставља могућност утицаја на природне вредности Парка природе и квалитет животне средине организатор, на основу обавештења управљача, прибавља услове заштите природе које издаје Завод.

Забрањено је организовање такмичења без одобрења управљача и противно условима датим у одобрењу.

Члан 36.

На подручју Парка природе правна и физичка лица могу обављати делатност туризма и угоститељства, односно организовати туристичка путовања и туристичку посету и пружати услуге смештаја, исхране и пића у складу са одредбама Закона о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон, 93/12, 84/15), Закона о заштити природе, Уредбе о заштити Парка природе „Златибор”, подзаконских аката и овог правилника.

Члан 37.

Туристичке групе и појединци могу у пратњи чувара или другог овлашћеног лица управљача посећивати и разгледати локалитете и површине на којима је утврђен режим заштите I степена, из образовних, рекреативних и општекултурних разлога и потреба.

У II степену заштите могућа је само контролисана посета у образовне, рекреативне и опште културне сврхе.

Намеравање посете односно обилазак из ст. 1. и 2. овог члана пријављују се управљачу најмање 24 часа раније.

Члан 38.

За обављање делатности туризма и угоститељства из члана 36. овог правилника и за услуге управљача из члана 37. овог правилника, плаћа се накнада у складу са општим актом управљача.

VII. ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА

Члан 39.

Изградња објеката и уређење простора на подручју Парка природе врши се у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14) и подзаконских аката, донетих урбанистичких планова, Закона о заштити природе, Уредбе о заштити Парка природе „Златибор”, подзаконских аката и овог правилника.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена ограничени су радови и то:

– ограничава изградњу објеката туристичког смештаја и јавних скијалишта, инфраструктурних објеката, викендица, изградњу насеља и ширење њихових грађевинских подручја.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањена је:

– изградња викендица и других породичних објеката за одмор, изградња јавних скијалишта, изградња ветрогенератора, изградња хидротехничких објеката (брана – акумулација), као и изградња хидроелектрана на водотоцима или њиховим деловима који су клисурастог или кањонског типа, или им акумулације залазе у клисурасте и кањонске делове водотока.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена ограничавају се радови и то на:

– изградњу објеката туристичког смештаја, угоститељства, туристичке инфраструктуре на изградњу мањих објеката за презентацију природних вредности или објеката у традиционалном стилу;

– изградњу објеката саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре, стамбених и економских објеката пољопривредних и шумских газдинстава, и то на објекте који не утичу негативно на повољнији положај животињских или биљних врста, њихових станишта, природних вредности, лепоту предела, тресетишта;

– изградњу објеката за конвенционално гајење домаћих животиња и дивљачи у оквиру постојећих сеоских домаћинстава.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањени су радови на изградњи објеката и уређењу простора.

Члан 40.

Планиране радове на изградњи објеката и уређењу простора, носилац радова односно инвеститор дужан је да писмено пријави управљачу, у складу са одредбама члана 57. став 5. Закона о заштити природе.

Пријава из става 1. овог члана садржи основне податке о инвеститору, врсти и обиму планираних радова, локацији и власништву на непокретностима.

Управљач ће, у року не дужем од 15 дана од дана подношења пријаве, доставити инвеститору писано обавештење о томе да ли су радови Законом и Уредбом дозвољени, са упутством шта даље треба да ради како би прибавио акт о условима заштите природе, локацијску и грађевинску дозволу.

Управљач ће од инвеститора тражити допуну пријаве уколико се на основу предочених података не може пружити меродавно и квалификовано обавештење.

Инвеститор је дужан да један примерак Пријаве почетка грађења објекта предвиђене одредбама члана 148. Закона о планирању и изградњи достави и управљачу.

Уз пријаву, у којој наводи планирану динамику радова, Инвеститор прилаже акт о условима заштите природе и грађевинску дозволу.

За мање монтажне објекте привременог карактера на земљишту у јавној својини утврђени одредбама члана 146. Закона о планирању и изградњи (киосци, летње и зимске баште, тезге и други покретни мобилијар, пловећа постројења, надстрешнице, спомен обележја и др.), чије постављање и уклањање обезбеђује и уређује локална самоуправа, потребна је сагласност управљача.

Забрањено је радове на изградњи објеката и уређењу простора изводити односно обављати без пријаве из овог члана, а монтажне објекте из става 7. овог члана постављати без сагласности управљача.

VIII. ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Члан 41.

Одржавање чистоће и управљање отпадом на подручју Парка природе врши се у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 14/16), прописа донетих на основу тог закона, других закона и прописа који се односе на отпадне материје, Уредбе о заштити Парка природе „Златибор” и овог правилника.

На подручју Парка природе Уредбом забрањено је, и то:

- одлагање комуналног, индустријског и грађевинског отпада, амбалаже, расходованих моторних возила, других машина и апарата, осим комуналног и пољопривредног отпада пореклом са заштићеног подручја, који може да се одлаже на прописан начин на местима која су за то одређена и обележена;
- руковање хемијским материјама и нафтним дериватима у количинама и на начин који могу проузроковати загађивање земљишта и вода и изазвати тровање и друге неповољне последице по биљни и животињски свет;
- нерегулисано испуштање отпадних вода домаћинстава, привредних и других објеката односно испуштање противно прописима из области водопривреде;
- складиштење стајског ђубрива на начин који нарушава животну средину, лепоту природних предела, насељених места и околине непокретних културних добара.

Регионални и локални планови управљања отпадом морају се усклађивати са Уредбом и Планом управљања Парка природе.

Члан 42.

Свако је дужан да сакупља и одлаже отпад који ствара, на местима која су посебно уређена односно опремљена и према потреби, обележена за те намене.

Управљач ће поставити одговарајућу опрему, односно канте, корпе или кесе за привремено одлагање чврстих отпадака на местима која су предмет посете и организовати њихово пражњење и одвожење изван подручја Парка природе, осим на простору јавних скијалишта, у насељима, селима и на површинама поред туристичких, смештајних и угоститељских објеката.

Управљач ће иницирати сарадњу са комуналним службама територијално надлежних јединица локалне самоуправе у области одржавања чистоће кроз организовано постављање и редовно пражњење контејнера за смеће у насељеним деловима подручја Парка природе и местима окупљања већег броја посетилаца.

Члан 43.

Власници и корисници непокретности дужни су да их одржавају у чистом и уредном стању.

Обавезна је сеча трулог, престарелог и оштећеног дрвећа и жбуња и поткресивање грана и уклањање корова на земљишту у путном појасу и водном појасу, око јавних и привредних објеката, културних добара, историјских споменика и јавних чесми, на површинама за рекреацију и у кругу сеоских домаћинстава.

Корисници и сопственици шума дужни су да одржавају шумски ред у складу са прописима у области шумарства, укључујући и обавезу што краћег задржавања посечених стабала и огревног дрвета поред путева.

Забрањено је запуштање и закоровљавање обрадивог пољопривредног земљишта.

IX. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ПОСТАВЉАЊЕ ОЗНАКА, ФОТОГРАФИСАЊЕ И СНИМАЊЕ ФИЛМОВА

Члан 44.

Управљач у року утврђеном Уредбом и на начин прописан одговарајућим подзаконским актом обележава Парк природе као заштићено подручје таблама прописаног изгледа и садржаја које поставља на местима где јавни путеви улазе у Парк природе, а границе Парка природе обележава прописаним ознакама.

Управљач у роковима утврђеним законом и на начин прописан одговарајућим подзаконским актом обележава границу рибарског подручја и границе делова Рибарског подручја на којим је забрањен или

ограничен риболов.

Управљач одговарајућим таблама обележава места и објекте где је приступ и боравак забрањен или ограничен.

Управљач поставља табле односно друге ознаке са информацијама о правилима унутрашњег реда и режиму риболова.

Управљач поставља и друге табле и ознаке од значаја за спровођење режима заштите и презентацију вредности Парка природе, као што су панои, билборди, планинарске стазе, места за камповање и логоровање, места за отпатке и друго.

Забрањено је оштећивање или уништавање и уклањање табли и натписа на таблама и других ознака из овог члана, као и њихово заклањање односно маскирање другим објектима.

Члан 45.

На подручју Парка природе није дозвољено постављање информативних табли са називима правних и физичких лица и рекламних и других паноа без одобрења управљача.

За постављање службених табли и других ознака које су утврђене прописима у области грађевинарства, туризма, саобраћаја и јавних путева, шумарства, ловства, водопривреде и енергетике није потребно одобрење управљача.

За постављање и држање табли и паноа из става 1. овог члана управљач може наплатити накнаду у складу са општим актом управљача.

Члан 46.

Фотографисање и снимање тонских и видео записа и филмова на подручју Парка природе дозвољено је.

За радње из става 1. овог члана које се врше у комерцијалне сврхе потребно је прибавити сагласност управљача и за њих се плаћа накнада на основу општег акта управљача.

Ради прибављања сагласности из става 2. овог члана, организатор снимања односно заинтересовано лице пријављује планиране активности снимања управљачу који је дужан да сагласност изда у року не дужем од 15 дана.

Управљач може привремено или трајно ускратити сагласност уколико је приметан значајан неповољан утицај на природне вредности.

За активности фотографисања и снимања заинтересовано лице ће према потреби и обавештењу управљача прибавити акт о условима заштите природе које издаје Завод.

Физичко или правно лице које обавља или за чији рачун се обавља снимање фотографија, тонских и видеозаписа и филмова који се публикују односно приказују јавности, осим играних филмова, дужно је да један примерак снимљеног материјала достави управљачу.

Х. ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД

Члан 47.

На подручју Парка природе могу да се врше научна и примењена истраживања и образовне активности у природи у складу са законима и прописима који уређују област научних и примењених истраживања и образовања, Законом о заштити природе, Уредбом и овим правилником.

Истраживања и образовне активности из става 1. овог члана допуштено је да се обаве на начин да се не изазову значајне неповољне промене или униште природне вредности као и да се не загади животна средина.

Члан 48.

За радове и активности, односно извођење пројеката на заштићеном подручју која могу имати утицај на вредности и обележја Парка природе, односно код којих је потребно извршити поступак процене утицаја на животну средину, неопходно је у смислу члана 57. став 3. Закона прибавити акт о условима и мерама заштите природе. Носилац радова и активности, односно извођач пројекта на заштићеном подручју прибавља сагласност управљача.

За радове и активности, односно извођење пројеката на заштићеном подручју за које се не спроводи поступак процене утицаја на животну средину, у смислу члана 57. став 4., извођач радова и активности, односно носилац пројекта, дужан је да од Завода за заштиту природе Србије прибави акт о условима и мерама заштите природе.

Да би прибавио сагласност из става 1. овог члана, носилац радова и активности, односно извођач пројекта писмено пријављује управљачу планиране истраживачке радове и активности.

Пријава радова и активности, односно пројекта садржи податке о врсти, циљу, садржају, локацији, времену трајања, методама, средствима, опреми и алатима, руководиоцу и учесницима.

У пријави радова и активности, односно пројекта могу да се наведу потребе носиоца радова, активности и пројекта за услугама и потребном помоћи управљача у реализацији научног или примењеног истраживања.

Уз пријаву радова, активности и пројекта, носилац истих доставља акт о условима заштите природе.

Уз пријаву радова и активности, односно пројекта, за чије извођење је прописана обавеза прибављања дозволе, носилац истих доставља и дозволу надлежног министарства у складу са законом.

Сагласност из става 1. овог члана, коју управљач издаје у року не дужем од седам дана од дана пријема пријаве, садржи упутство о примени услова и мера заштите природе и правила унутрашњег реда, посебне услове, ако их има, у вези места, времена и начина извођења радова, обезбеђења пратње чувара или другог лица, као и могућност и услове пружања тражених услуга.

Забрањено је да се радови и активности, односно извођење пројекта, на заштићеном подручју из става 1. овог члана, започну или изводе без прибављене сагласности управљача.

Члан 49.

Управљач може у поступку издавања сагласности одредити друго време од оног које је наведено у пријави ако оцени да постоји ризик по природне вредности, безбедност и здравље људи, о чему обавештава подносиоца пријаве пре издавања сагласности.

Управљач из разлога наведених у ставу 1. овог члана или непоштовања прописаних услова, може писмено наложити прекид истраживачких радова и активности.

Члан 50.

О истраживањима у области шумарства, пољопривреде и педологије, хидрологије, климатологије и метеорологије, животне средине, туризма, саобраћаја, енергетике, просторног и урбанистичког планирања, демографије, културних добара и у другим областима за која се по правилу не прибавља сагласност управљача, потребно је да носилац истраживања благовремено писмено обавести управљача.

Обавештење садржи исту врсту података као и пријава из члана 48. овог правилника.

Управљач ће одмах, а најкасније у року од два дана од пријема обавештења, пружити писмени одговор подносиоцу обавештења да је упознат са планираним истраживањима, могућностима пружања тражених услуга и помоћи, дати препоруке у вези поштовања правила унутрашњег реда и упутити подносиоца обавештења на евентуалну обавезу прибављања акта о условима заштите природе.

Забрањено је да се истраживања из става 1. овог члана започну или изводе уколико се о њима не обавести управљач.

Члан 51.

Образовне активности на подручју Парка природе, као што су школа у природи, теренска настава и семинари и стручне екскурзије потребно је благовремено писмено пријавити управљачу.

Активности из става 1. овог члана не могу започети пре него што управљач потврди пријем пријаве тих активности.

Пријава намераваних образовних активности мора садржати релевантне податке о врсти, циљу, садржају, времену трајања, организатору и броју учесника.

У пријави се могу навести и услуге односно помоћ која се очекује од управљача.

Управљач ће одмах, а најкасније у року од два дана од дана пријема пријаве, писмено потврдити пријем пријаве образовних активности и обавестити подносиоца пријаве о посебним условима заштите природе и животне средине приликом обављања активности, ако их има, као и о могућностима и условима пружања тражених услуга или помоћи.

Члан 52.

У року од 15 дана од дана завршетка теренских истраживачких радова и образовних активности, носилац истраживања односно организатор образовних активности дужан је да управљачу достави кратак извештај о току и главним резултатима спроведених истраживања и образовних активности.

О завршетку елабората односно публиковању резултата о извршеним истраживањима носилац истраживања дужан ја да обавести управљача у року од 15 дана, као и да тај елаборат или публиковани рад достави управљачу.

Правном или физичком лицу које благовремено не поднесе извештај из става 1. овог члана, односно не достави обавештење и елаборат или рад из става 2. овог члана, управљач може ускратити сагласност за наредна истраживања односно обавештење и услуге за обављање образовних активности.

XI. ЧУВАРСКА СЛУЖБА

Члан 53.

Спровођење правила унутрашњег реда и вршење непосредног надзора на подручју Парка природе обезбеђује и врши чуварска служба.

Чуварска служба има два организациона дела и то у оквиру Шумског газдинства „Ужице“, Ужице и Шумског газдинства „Пријепоље“, Пријепоље прецизираних у члану 25. став 4. овог правилника.

Координацију послова организационих делова чуварске службе врши управник Радне јединице „Парк природе Златибор“ (у даљем тексту: управник).

Чуварску службу чине, односно послове чуварске службе у својству лица са законским овлашћењима и обавезама, непосредно обављају чувари и руководиоци чуварске службе (у даљем тексту: руководиоци).

Чувар је, за свој посао у чуварској служби, непосредно одговоран руководиоцу, а руководиоци су за свој посао у чуварској служби непосредно одговоран управнику.

Број чувара утврђује Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ актом о систематизацији послова и радних места, а врста и обим конкретних послова које чувар обавља утврђује се уговором о раду или другим појединачним актом, у складу са законом.

Члан 54.

За време службе, Чувар носи службену одећу на којој је знак Парка природе, знак заштите природе и знак Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“.

Члан 55.

Чувар, за време службе, може носити и службено оружје.

Врста, услови и правила ношења и употребе и начин чувања оружја, утврђени су одредбама закона којим се уређује набављање, држање, ношење, промет, превоз, поправљање и преправљање оружја, делова за оружје и муниције и општег акта управљача.

Члан 56.

Чувар поседује службену легитимацију којом доказује идентитет, статус службеног лица и овлашћења у складу са законом.

Чувар је дужан да у вршењу одговарајућих службених радњи претходно покаже службену легитимацију.

Службену легитимацију чувару издаје управљач на обрасцу који прописује министар.

О издатим легитимацијама управљач води евиденцију.

Чувар који је престао да врши чуварску службу, дужан је да службену легитимацију у року од три дана од дана престанка службе врати управљачу, коју ће управљач одмах поништити и ту чињеницу унети у евиденцију из става 4. овог члана.

У случају губитка или нестанка службене легитимације чувар је дужан да о овоме одмах обавести управљача.

Изгубљена или нестала легитимација брише се из евиденције о издатим легитимацијама, а чувару се издаје нова легитимација.

Члан 57.

Рад чуварске службе организује се на терену тако што чувар врши непосредни надзор и контролише спровођење правила унутрашњег реда на једном чуварском рејону.

Чуварски рејон у смислу овог правилника, чини део газдинске јединице и простор изван државне шуме у окружењу или непосредном суседству који представља компактну целину у погледу конфигурације терена и

могућности надгледања.

Чувар је одговоран за унутрашњи ред на рејону за који је задужен.

Чувар свакодневно врши обилазак делова рејона или рејона у целисти. Чувар има право и обавезу да изврши потребну службену радњу у било ком чуварском рејону на подручју Парка природе.

Рад чувара повремено и по потреби организује се у пару или са више чувара истовремено, кроз рад у сменама или дежурства, патролни обилазак и стационарне контроле или комбиновањем напред наведених метода, односно другом применом теренског рада.

Управљач ће утврдити и на погодан начин објавити чуварске рејоне, са њиховим називима, именима чувара и одговарајућим графичким приказом.

Члан 58.

У вршењу чуварске службе, дужност чувара је, и то:

1) да контролише односно надгледа кретање и активности посетилаца и других корисника, посебно везаним за:

- градњу, реконструкцију и доградњу објеката, транспорт грађевинског материјала и друге радове који се у складу са законом сматрају изградњом објеката,

- коришћење минералних сировина, односно камена, шљунка, песка, дробине, земље и тресета,

- коришћење шума, односно сечу, крчење, кресање дрвећа, извлачење, одлагање и транспорт дрвних сортимената, сакупљање семена и друго,

- коришћење флоре и фауне, односно сакупљање и брање биљака, гљива и животиња и њихових развојних облика и шумских плодова и друго,

- употребу моторних возила и пловила,

- постављање објеката на води и монтажних и привремених објеката,

- улазак у зоне, места и објекте у којима је посета забрањена или ограничена,

- камповање, логоровање,

- ложење ватре на отвореном и примену правила и мера заштите од пожара,

- организацију и одвијање спортских такмичења и других манифестација,

- одлагање отпада;

2) да прати стање биљних и животињских врста и других вредности Парка природе и води евиденцију о њима;

3) да пружа помоћ и сарађује са локалним становништвом и другим носиоцима стварних права на непокретностима у циљу заштите природе, пружа помоћ у решавању имовинско-правних односа и накнади штете услед ускраћивања или ограничавања права коришћења и примене мера заштите;

4) да пружа податке, помоћ и услуге посетиоцима при обиласку и разгледању Парка природе;

5) да прати и пружа друге потребне услуге организаторима и учесницима научних и других истраживања и образовних активности;

6) да сарађује са корисницима природних ресурса и привредним субјектима, посебно у области пољопривреде, водопривреде, енергетике, рударства и туризма;

7) да сарађује са надлежним инспектором и обавести га о чињеницама које се односе на његов делокруг рада;

8) да сарађује се органом унутрашњих послова, другим чуварским службама (ловочуварима, рибочуварима и чуварима шума) и према указаној потреби тражи његову помоћ;

9) да саставља записник, обавештава руководиоца чуварске службе и обавља друге овде непоменуте послове, у складу са законом и актом управљача;

10) да обавештава други надлежни орган о вршењу забрањених односно противправних радњи које су регулисане прописима из надлежности тог органа и о њиховим извршиоцима уколико су познати.

Члан 59.

Када чувар утврди или основано претпостави да је посетилац, односно корисник заштићеног подручја учинио радњу супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом, овлашћен је:

- 1) да легитимише лице затечено у вршењу недозвољених радњи, а лице затечено без личних исправа чији му идентитет није познат, приведе надлежном органу унутрашњих послова;
- 2) да затражи да му лице предочи/покаже сагласност, дозволу, одобрење, пријаву радова, улазницу или други документ којим доказује статус корисника односно посетиоца и неко од права у вези радова и активности које обавља;
- 3) да изврши преглед свих врста возила, пловних објеката и товара;
- 4) да изврши сваки преглед, осим станова и других просторија за чији је преглед потребан судски налог, а посебно преглед:
 - пртљага и личних ствари,
 - улова и средстава за лов и риболов,
 - сакупљених биљака, животиња, гљива и лишајева као и алата и средстава за сакупљање истих;
- 5) да привремено одузме предмете и средства којима је извршен прекршај или кривично дело и предмете који су настали или прибављени извршењем таквог дела, укључујући делове и примерке живог и неживог света, као и да ове предмете, без одлагања, преда управљачу заштићеног подручја ради чувања;
- 6) да затражи успостављање претходног стања, односно нареди мере за спречавање и уклањање штетних последица, а посебно:
 - привремено забрани радове и активности које се обављају без прописаних сагласности или одобрења, као што су научна и друга истраживања, образовне и спортске активности и слично,
 - забрани на лицу места радове и активности које се обављају противно одредбама овог правилника и правилима противпожарне заштите,
 - нареди пуштање на слободу односно враћање у природу здравих и неповређених примерака животиња уколико је то за њих безбедно;
- 7) да фотографише и сними радње, активности, лица, објекте за које постоји основана сумња да су незаконити.

Члан 60.

Када утврди да је учињена радња супротно правилима унутрашњег реда или условима заштите природе прописаним у складу са законом, чувар сачињава записник.

Записник садржи детаљан опис затеченог стања и чињенице које указују на чињење или нечињење и радње супротне правилима унутрашњег реда или условима заштите природе.

У записник се обавезно уносе релевантне чињенице везане за:

- податке о извршиоцу недозвољене радње, ако је познат извршилац са свим личним подацима (име, име оца, презиме, матични број грађана и адреса), а ако је непознат извршилац, у записник се уноси да је извршилац радње непознат,
- начин и време извршења радње, средства и алате којима је радња извршена,
- податке о сведоцима и другим расположивим доказима ако постоје,
- насталу штету, документована што тачнијим подацима и по могућству фотографијом,
- податке о одузетим предметима и средствима из члана 59. тачке 5. овог правилника.

Записник се доставља, и то:

- правном или физичком лицу, организацији или институцији над чијим је радом, поступцима и активностима вршена контрола,
- руководиоцу Парка природе,
- другим овлашћеним лицима.

Управљач ће прописати образац записника из овог члана.

Члан 61.

О привремено одузетим предметима чувар издаје потврду са тачним подацима о врсти одузетих предмета и њиховој количини.

Управљач обезбеђује услове за одржавање и чување привремено одузетих предмета, и предузима радње за даље поступање са примерцима одузетих и нађених животињских или биљних врста, минерала, кристалних творевина, фосилних остатака и артефаката, укључујући њихово збрињавање до окончања поступка.

О привремено одузетим предметима управљач води евиденцију са подацима о врсти, количини, разлогу привременог одузимања, лицу коме су предмети привремено одузети и Чувару који је предмете привремено одузео.

Члан 62.

Чувар у вршењу службе поступа стручно и одговорно, у складу са овлашћењима која има, водећи посебно рачуна о угледу управљача.

Чувар води дневник, односно евиденцију дневних активности, чији садржај прописује управљач.

Члан 63.

Чувар полаже стручни испит у складу са програмом који прописује министар.

Управљач сам организује или на други начин обезбеђује обуку, стручно усавршавање и проверу знања чувара.

Члан 64.

Чуварска служба је опремљена службеном одећом, превозним средствима и с средствима комуникације, потребним апаратима, инструментима и алатом, у складу са општим актом управљача.

Члан 65.

На основу записника и службене белешке чувара о учињеној забрањеној односно противправној радњи, управљач сходно стеченим околностима, врсти дела и статусу починиоца подноси одговарајућу пријаву или захтев за покретање прекршајног поступка.

XII. ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА

Члан 66.

На подручју Парка природе планирају се и спроводе мере заштите од пожара у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09 и 20/15), Законом о шумама и прописима донетим на основу тих закона, планом управљања Парка природе и плановима заштите од пожара.

Управљач доноси план заштите од пожара за подручје Парка природе у складу са чланом 47. Закона о заштити од пожара и Уредбе о разврставању објеката, делатности и земљишта у категорије угрожености од пожара („Службени гласник РС”, број 76/10).

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме”, у складу са Законом о шумама, доноси планове заштите шума од пожара за сваку Шумску управу у оквиру Парка природе „Златибор”.

Планом и програмом управљања Парка природе утврђују се оперативни задаци на заштити од пожара.

Управљач ће на погодан начин објавити односно јавно истакнути изводе из планова заштите од пожара, са основним правилима заштите од пожара и поставити одговарајуће ознаке на терену.

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

Надзор над применом овог правилника врши Министарство.

Члан 68.

Управљач ће овај правилник учинити доступним, свим трећим лицима, објављивањем у електронској форми на интернет страници управљача, као и на огласној табли Радне јединице „Парк природе Златибор”, Ужице.

Управљач ће извод из овог правилника, са основним правилима унутрашњег реда и забрањеним радњама односно активностима, истакнути на погодан и видан начин у оквиру подручја Парка природе „Златибор”.

Члан 69.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, уз претходно прибављену сагласност Министарства.

Број 75/2018-5

У Београду, 5. априла 2018. године

Председник Надзорног одбора,

Милош Срећковић, с.р.